

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

31 mai 2005

**PROJET DE
LOI-PROGRAMME**

SOMMAIRE

EXPOSÉ DES MOTIFS	6
AVANT-PROJET DE LOI PROGRAMME	52
AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT	76
PROJET DE LOI-PROGRAMME	101
TITRE PREMIER DISPOSITION GÉNÉRALE	101

LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À L'ARTICLE
80 DE LA CONSTITUTION.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

31 mei 2005

**ONTWERP VAN
PROGRAMMAWET**

INHOUD

MEMORIE VAN TOELICHTING	6
VOORONTWERP VAN PROGRAMMAWET	52
ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE	76
ONTWERP VAN PROGRAMMAWET	101
TITEL I ALGEMENE BEPALING	101

DE SPOEDBEHANDELING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 80 VAN DE GRONDWET.

3587

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

TITRE PREMIER**DISPOSITION GÉNÉRALE**

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

TITRE II**EMPLOI****CHAPITRE PREMIER****Accidents de travail**

Articles 2 et 3

Ces modifications s'inscrivent dans la suite des mesures décidées lors du Conseil des ministres des 20 et 21 mars 2004 à Ostende, où il a notamment été prévu que le plafond salarial en accident du travail serait aligné sur celui applicable en assurance-maladie invalidité, ainsi qu'une adaptation au bien-être.

La loi-programme du 9 juillet 2004 a inséré dans la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail un article 39*bis* qui permet de compenser les coûts engendrés par l'augmentation du plafond en matière de primes. Le Conseil national du travail, saisi sur la façon de compenser ces coûts pour l'employeur a rendu le 24 mars 2005 un avis.

En Conseil des ministres du 22 avril 2005, il a été décidé qu'à titre de compensation, le pécule de vacances ne serait plus pris en compte dans la base de calcul des indemnités pour incapacité temporaire des victimes d'un accident du travail.

Par cette mesure de compensation, le plafond pour le calcul des primes, qui était jusqu'ici basé sur l'ancien plafond salarial, pourra être élevé au niveau du nouveau plafond pour le calcul des indemnités.

En effet, le principe reste que le pécule de vacances est compris dans la rémunération de base pour le calcul des indemnités d'accidents du travail, certainement pour les allocations annuelles et les rentes.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

TITEL I**ALGEMENE BEPALING**

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

TITEL II**WERK****HOOFDSTUK 1****Arbeidsongevallen**

Artikelen 2 en 3

Deze wijzigingen sluiten aan bij de maatregelen die zijn beslist in de Ministerraad van 20 en 21 maart 2004 in Oostende, waar met name voorzien werd dat het loonplafond inzake arbeidsongevallen diende te worden afgestemd op dat inzake ziekteverzekering en eveneens een aanpassing aan de welvaart diende te gebeuren.

De programmawet van 9 juli 2004 heeft in de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 een artikel 39*bis* ingevoegd dat toestaat de premiekosten die ontstaan door de verhoging van het plafond te compenseren. De Nationale Arbeidsraad heeft op 24 maart 2005 een advies uitgebracht over de manier waarop de kosten voor de werkgever kunnen worden gecompenseerd.

In de Ministerraad van 22 april 2005 heeft men in het opzicht van de compensatie beslist het vakantiegeld niet meer op te nemen in de berekeningsbasis van de vergoedingen voor tijdelijke ongeschiktheid voor de slachtoffers van een arbeidsongeval.

Door deze compensatiemaatregel kan het plafond voor de berekening van de premies, dat tot hertoe gebaseerd was op het oude loonplafond, verhoogd worden tot op het niveau van het nieuwe plafond voor de berekening van de vergoedingen.

Het principe dat het vakantiegeld inbegrepen is in het basisloon voor de berekening van de vergoedingen voor arbeidsongevallen blijft bestaan voor de jaarlijkse vergoedingen en de renten.

~~Elle entre en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2006.~~

~~Ze treedt in werking vanaf het aanslagjaar 2006.~~

CHAPITRE 5

Minimum des bénéfices ou des profits imposables des entreprises ou des titulaires d'une profession libérale

La présente disposition vise à étendre le système existant du minimum forfaitaire des bénéfices prévu à l'article 342, §2, du Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92), à toute entreprise (personne physique et personne morale) et titulaire de profession libérale qui ne remplissent pas de déclaration fiscale à l'impôt sur les revenus ou qui remettent celle-ci en dehors des délais prévus aux articles 308 à 311 CIR 92.

Ce système de minima qui s'inscrit dans le cadre de la taxation par présomption légale, et notamment de la taxation par comparaison avec au moins trois contribuables similaires prévue au §1er de l'article 342 CIR 92, est en effet actuellement applicable uniquement aux entreprises étrangères opérant en Belgique. Pour ces entreprises, l'article 182, AR/CIR 92 fixe forfaitairement et par secteur des minima de bénéfices imposables.

L'extension de ces minima à toute entreprise ou tout titulaire de profession libérale permettrait dès lors d'éviter l'écueil que représente trop souvent pour le fisc l'obligation d'établir une taxation d'office suffisamment motivée en l'absence de déclaration fiscale.

La mesure vise donc à inciter toutes les entreprises et les titulaires de profession libérale à respecter leurs obligations fiscales en matière de dépôt de déclaration.

Cette disposition concrétise ainsi dans son principe la proposition de loi déposée le 22 juillet 2004 par M. Dirk Van der Maelen et Mmes Anne-Marie Baeke et Annemie Roppe (DOC 51-1300/01) dont elle partage les objectifs, à savoir notamment doter le fisc d'un moyen de défense plus efficace lorsque les entreprises ou les titulaires de profession libérale ne remettent pas de déclaration fiscale ou la remettent tardivement.

Conformément à l'avis du Conseil d'État, l'entrée en vigueur de la présente disposition a été modifiée afin de préciser que les minima imposables ne pourront être appliqués qu'aux cas de remise tardive de la déclara-

HOOFDSTUK 5

Minimum van de belastbare winst of baten van ondernemingen of beoefenaars van een vrij beroep

Deze bepaling strekt ertoe om het bestaande systeem van de forfaitaire minimumwinsten vermeld in artikel 342, § 2, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92) uit te breiden tot alle ondernemingen (natuurlijke personen en rechtspersonen) en beoefenaars van een vrij beroep die geen fiscale aangifte in de inkomstenbelastingen invullen of die ze buiten de termijnen voorzien in de artikelen 308 tot 311 WIB92, overleggen.

Dit systeem van minima dat kadert binnen de taxatie bij wettelijke vermoedens, en inzonderheid de taxatie bij vergelijking met minstens drie soortgelijke belastingplichtigen vermeld in artikel 342, § 1, WIB 92, is momenteel inderdaad enkel van toepassing op buitenlandse ondernemingen die in België werkzaam zijn. Voor die ondernemingen bepaalt artikel 182, KB/WIB 92 op forfaitaire wijze en per sector de belastbare minimumwinsten.

De uitbreiding van die minima tot alle ondernemingen en beoefenaars van een vrij beroep zal derhalve toelaten om de struikelsteen te vermijden die er voor de fiscus te vaak in bestaat om een ambtshalve aanslag te moeten vestigen die, bij gebrek aan belastingaangifte, voldoende gemotiveerd is.

De maatregel beoogt bijgevolg om alle ondernemingen en beoefenaars van vrije beroepen er toe aan te zetten hun fiscale verplichtingen inzake het indienen van de aangifte na te komen.

Deze maatregel concretiseert qua principe op die manier het wetsvoorstel dat op 22 juli 2004 is ingediend door de Hr. Dirk Van der Maelen en Mevrouw Anne-Marie Baeke en Annemie Roppe (DOC 51-1300/01) waarmee het de doelstellingen deelt, te weten de fiscus in hoofdzaak een meer doelmatig verdedigingsmiddel ter hand stellen wanneer de ondernemingen en de beoefenaars van een vrij beroep geen belastingaangifte indienen of deze laattijdig overleggen.

In overeenstemming met het advies van de Raad van State, is de inwerkingtreding van de deze bepaling gewijzigd teneinde te verduidelijken dat de belastbare minima slechts kunnen worden toegepast bij laattijdige

tion constatés postérieurement au dixième jour suivant la publication de la présente loi au *Moniteur belge* ou d'absence de déclaration. Ce délai de dix jours à partir de la publication au *Moniteur belge* permet dès lors au contribuable en défaut de remplir ses obligations en matière de déclaration fiscale, de les exécuter, sous peine de se voir appliquer les minima de bénéfices ou de profits imposables, selon le cas. Cette formulation respecte de la sorte les principes de non-rétroactivité et de sécurité juridique.

L'avis du Conseil d'État mentionne en outre que la modification proposée se heurte à des règles essentielles à la protection des contribuables contre l'arbitraire et apparaît comme disproportionnée par rapport au but poursuivi.

Le Gouvernement tient à préciser à ce sujet que la mesure proposée s'inscrit dans le cadre de la procédure de taxation d'office prévue aux articles 351 à 352bis, CIR 92 dont elle tend uniquement à accélérer la mise en œuvre par une estimation forfaitaire de la base imposable. De la sorte, le contribuable taxé par application des minima de bénéfices ou de profits imposables du fait du non-respect de ses obligations fiscales en matière de déclaration, conserve l'ensemble des droits prévus par cette procédure, notamment le droit d'apporter la preuve du chiffre exact de ses revenus imposables, conformément à l'article 352, alinéa 1er, CIR 92.

De plus, la nouvelle mesure se rattache à la présomption légale de l'article 342, CIR 92, mais uniquement pour les contribuables qui n'ont pas introduit leur déclaration ou qui l'ont fait tardivement. Il convient à ce sujet d'attirer l'attention sur le fait que les minima fixés consistent en soi également en une présomption légale par comparaison non seulement avec trois contribuables similaires, mais avec tout un secteur ou un groupe de contribuables.

aangifte vastgesteld na de tiende dag die volgt op de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad* of bij niet-aangifte. Die termijn van tien dagen vanaf de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* laat de belastingplichtige die in gebreke is gebleven om zijn verplichtingen inzake fiscale aangifte te vervullen, dus toe om ze uit te voeren, op straffe van, naargelang van het geval, de toepassing van belastbare minimumwinsten of -baten. Deze formulering respecteert op die wijze de beginselen van het verbod op terugwerkende kracht en van rechtszekerheid.

Het advies van de Raad van State vermeldt bovendien dat de voorgestelde wijziging botst met de basisregels van de bescherming van de belastingplichtigen tegen willekeur en niet in verhouding lijkt ten opzichte van het beoogde doel.

De Regering wenst hieromtrent te verduidelijken dat de voorgestelde maatregel kadert binnen de procedure van aanslag van ambtswege bedoeld in de artikelen 351 tot 352bis, WIB 92 waarbij ze er slechts is op gericht de toepassing ervan te versnellen door een forfaitaire raming van de belastbare grondslag. Op die wijze behoudt de belastingplichtige die bij toepassing van die minimumwinsten of -baten is getaxeerd bij niet naleving van zijn fiscale verplichtingen inzake de aangifte, het geheel van rechten dat is bepaald in die procedure, inzonderheid het recht om, overeenkomstig artikel 352, eerste lid, WIB 92, het bewijs te leveren van het juiste cijfer van zijn belastbare inkomsten.

Bovendien maakt de nieuwe regel deel uit van het wettelijk vermoeden van artikel 342, WIB 92, maar enkel voor de belastingplichtigen die geen aangifte hebben ingediend of die het laattijdig hebben gedaan. De aandacht moet tevens worden gevestigd op het feit dat de vastgestelde minima ook een wettelijk vermoeden bij vergelijking vormen maar dan niet alleen met drie soortgelijke belastingplichtigen, maar met een ganse sector of groep van belastingplichtigen.

CHAPITRE 6

Titrisation des créances fiscales de l'État

Le présent chapitre s'inscrit dans la politique du gouvernement de continuer à opter pour un équilibre budgétaire tout en réduisant progressivement la charge de la dette nationale.

HOOFDSTUK 6

Effectivering van de fiscale vorderingen van de Staat

Dit hoofdstuk past in het kader van het regeringsbeleid dat ertoe strekt verder te kiezen voor een begrotings-evenwicht waarbij de last van de openbare schuld stapsgewijs wordt verminderd.

AVANT-PROJET DE LOI**soumis à l'avis du Conseil d'État****Avant-projet de loi-programme**

TITRE PREMIER

DISPOSITION GÉNÉRALE

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

TITRE II

EMPLOI

CHAPITRE PREMIER

Accidents de travail

Art. 2

Dans l'article 35 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents de travail, modifié par les arrêtés royaux n° 39 du 31 mars 1982 et n° 128 du 30 décembre 1982 et par la loi du 24 décembre 2002, sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa 1er est complété comme suit:

«Le pécule de vacances n'est pas considéré comme rémunération pour le calcul des indemnités dues pour l'incapacité temporaire.»;

2° l'article est complété par l'alinéa suivant:

«Par dérogation au 1er alinéa, pour les employés dont le contrat prend fin, le pécule de vacances est considéré comme rémunération pour le calcul des indemnités due pour l'incapacité temporaire à partir de la date de la fin du contrat.».

Art. 3

A l'article 37ter de cette même loi, inséré par la loi du 24 février 2003, les mots «, diminué par le nombre de jours de congé légal» sont insérés après les mots «à l'article 34».

Art. 4

Dans l'article 39, alinéa 5, de la même loi, inséré par la loi du 6 août 1993, les mots «à l'alinéa 3» sont remplacés par les mots «aux alinéas 1er et 3».

VOORONTWERP VAN WET**onderworpen aan het advies van de Raad van State****Voorontwerp van programmawet**

TITEL I

ALGEMENE BEPALING

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

TITEL II

WERK

HOOFDSTUK 1

Arbeidsongevallen

Art. 2

In artikel 35 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, gewijzigd bij de koninklijke besluiten nr. 39 van 31 maart 1982 en nr. 128 van 30 december 1982 en bij de wet van 24 december 2002 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«Het vakantiegeld wordt niet beschouwd als loon voor de berekening van de vergoedingen verschuldigd voor de tijdelijke arbeidsongeschiktheid.»;

2° het artikel wordt aangevuld met het volgende lid:

«In afwijking van het eerste lid wordt voor de bediende van wie de arbeidsovereenkomst beëindigd wordt, het vakantiegeld als loon beschouwd voor de berekening van de vergoedingen verschuldigd voor de tijdelijke arbeidsongeschiktheid vanaf de datum van het einde van de arbeidsovereenkomst.».

Art. 3

In artikel 37ter van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 24 februari 2003, worden na het woord «verrichten» de woorden «, verminderd met het aantal dagen wettelijke vakantie» ingevoegd.

Art. 4

In artikel 39, vijfde lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 6 augustus 1993, worden de woorden «eerste en» ingevoegd tussen de woorden «het» en «derde».

CHAPITRE 3

Cotisation d'emballage

Art. 38

A l'article 371, §1, 2°, alinéa 2, de la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 27 décembre 2004, les mots «14,5037 EUR par hectolitre», sont remplacés par les mots «9,8537 EUR par hectolitre».

Art. 39

L'article 38 entre en vigueur le 27 juin 2005.

CHAPITRE 4

Etudiants jobistes

Art. 40

L'article 143 du Code des impôts sur les revenus est complété par un 7° rédigé comme suit:

«7° des rémunérations perçues par des étudiants visés au titre VII de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, à concurrence de 1.500 EUR par an.»

Art. 41

L'article 40 entre en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2006.

CHAPITRE 5

Minimum des bénéfices ou des profits imposables des entreprises ou des titulaires d'une profession libérale

Art. 42

Dans l'article 342 du Code des impôts sur les revenus 1992, il est inséré un § 3 rédigé comme suit:

«§ 3. En cas d'absence de déclaration ou de remise tardive de celle-ci, les minima imposables établis par le Roi en exécution du § 2 du présent article, sont également applicables à toute entreprise et titulaire de profession libérale.»

Art. 43

L'article 42 entre en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2005.

HOOFDSTUK 3

Verpakkingsheffing

Art. 38

In artikel 371, § 1, 2°, tweede lid, van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, het laatst gewijzigd bij de programmawet van 27 december 2004, worden de woorden «14,5037 EUR per hectoliter» vervangen door de woorden «9,8537 EUR per hectoliter».

Art. 39

Artikel 38 treedt in werking op 27 juni 2005.

HOOFDSTUK 4

Jobstudenten

Art. 40

Artikel 143 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt aangevuld met een 7° dat luidt als volgt:

«7° bezoldigingen ontvangen door studenten zoals bedoeld in titel VII van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten tot een bedrag van 1.500 EUR per jaar.»

Art. 41

Artikel 40 treedt in werking vanaf het aanslagjaar 2006.

HOOFDSTUK 5

Minimum van de belastbare winst of baten van ondernemingen of beoefenaars van een vrij beroep

Art. 42

In artikel 342 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, wordt een § 3 ingevoegd luidende:

«§ 3. Bij niet-aangifte of bij laattijdige overlegging van de aangifte, zijn de belastbare minima die door de Koning in uitvoering van § 2 van dit artikel zijn vastgesteld, eveneens van toepassing op elke onderneming en beoefenaar van een vrij beroep.»

Art. 43

Artikel 42 treedt in werking met ingang van het aanslagjaar 2005.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 38.432/1/2/3/4

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première, deuxième, troisième et quatrième chambre, saisi par le Premier Ministre, le 17 mai 2005, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de «loi-programme», a donné les 17 mai 2005 (troisième chambre), 19 mai 2005 (première chambre) et 23 mai 2005 (deuxième et quatrième chambre) l'avis suivant:

L'avis du Conseil d'État est demandé dans un délai ne dépassant pas cinq jours ouvrables, sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État.

En vertu de cette disposition, une telle demande n'est recevable qu'«en cas d'urgence spécialement motivée».

En l'espèce, il ressort de la lettre de demande d'avis que l'urgence est motivée comme suit:

«Het inroepen van de hoogdringendheid wordt algemeen gemotiveerd door het feit dat de bepalingen van het voorontwerp, in zijn geheel genomen, uitvoering geven aan de beslissingen genomen in het kader van de Begroting 2005, en meer in het bijzonder in het kader van de Begrotingscontrole 2005 (Ministerraad van 22 april 2005). Deze bepalingen dragen bij tot de verwezenlijking van de budgettaire doelstellingen voor het begrotingsjaar 2005».

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a limité son examen à la compétence de l'auteur de l'acte, au fondement juridique ¹ et à l'accomplissement des formalités prescrites.

FORMALITÉS

1. La demande d'avis est accompagnée d'avis de l'inspection des finances concernant un certain nombre de parties de l'avant-projet, ainsi que de l'accord du Ministre du Budget sur le projet dans son entier. Il s'avère que l'avis de l'inspection des finances, requis en vertu de l'article 14 de l'arrêté royal du 16 novembre 1994 relatif au contrôle administratif et budgétaire, n'a pas été donné pour toutes les dispositions de l'avant-projet.

2. Conformément à l'article 15 de la loi du 25 avril 1963 sur la gestion des organismes d'intérêt public de sécurité sociale et de prévoyance sociale, diverses dispositions de l'avant-projet doivent être soumises à l'avis, soit du Conseil national

¹ Dès lors qu'il s'agit d'un texte de loi, il peut être admis que par fondement légal, on entend la conformité aux normes supérieures.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE Nr. 38.432/1/2/3/4

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste, tweede, derde en vierde kamer, op 17 mei 2005 door de Eerste Minister verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van «programmawet», heeft op 17 mei 2005 (derde kamer), 19 mei 2005 (eerste kamer) en 23 mei 2005 (tweede en vierde kamer) het volgende advies gegeven:

Het advies van de Raad van State wordt gevraagd binnen een termijn van vijf werkdagen, op grond van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Krachtens deze bepaling is een zodanige aanvraag slechts ontvankelijk «in spoedeisende gevallen die in de aanvraag met bijzondere redenen worden omkleed».

In dit geval blijkt uit de brief met de adviesaanvraag dat het verzoek om spoedbehandeling wordt gemotiveerd als volgt :

«Het inroepen van de hoogdringendheid wordt algemeen gemotiveerd door het feit dat de bepalingen van het voorontwerp, in zijn geheel genomen, uitvoering geven aan de beslissingen genomen in het kader van de Begroting 2005, en meer in het bijzonder in het kader van de Begrotingscontrole 2005 (Ministerraad van 22 april 2005). Deze bepalingen dragen bij tot de verwezenlijking van de budgettaire doelstellingen voor het begrotingsjaar 2005».

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ¹ en van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

VORMVEREISTEN

1. Bij de adviesaanvraag zijn adviezen van de inspectie van financiën gevoegd met betrekking tot een aantal onderdelen van het voorontwerp, evenals het akkoord van de Minister van Begroting over het gehele ontwerp. Niet voor alle bepalingen van het voorontwerp blijkt het krachtens artikel 14 van het koninklijk besluit van 16 november 1994 betreffende de administratieve en begrotingscontrole vereiste advies van de inspectie van financiën voorhanden te zijn.

2. Diverse bepalingen van het voorontwerp dienen overeenkomstig artikel 15 van de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg, om advies te worden

¹ Aangezien het gaat om een wettekst, kan er worden van uitgegaan dat onder rechtsgrond wordt verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsregels.

En effet, dans les points 30 et 31 de son arrêt du 19 octobre 2000 mieux identifié ci-avant, la Cour a précisé que:

«l'article 36 du traité permet aux États membres de faire application de dispositions nationales restrictives du commerce intracommunautaire afin de protéger la santé et la vie des personnes. Toutefois, des mesures prises sur le fondement de l'article 36 du traité ne sauraient être justifiées que si elles sont nécessaires pour atteindre l'objectif visé par cet article et si cet objectif ne peut pas être atteint par des mesures restreignant d'une manière moindre les échanges intracommunautaires. Or, en l'espèce, il y a lieu de constater que l'objectif de protection de la santé publique peut adéquatement être poursuivi par une taxation accrue des produits du tabac manufacturé qui préserverait le principe de libre détermination des prix.»

Il résulte de ce qui précède que le 5° de la disposition examinée, qui ne se concilie pas avec l'article 9, paragraphe 1er, de la directive 95/59 CE, précitée, tel qu'interprété par la Cour de Justice, doit être omis de l'avant-projet.

CHAPITRE 3

Cotisation d'emballage

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

CHAPITRE 4

Étudiants jobistes

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

CHAPITRE 5

Minimum des bénéficiaires ou des profits imposables des entreprises ou des titulaires d'une profession libérale

Articles 42 (modification de l'article 342 du Code des impôts sur les revenus 92 (CIR 92)) et 43 (entrée en vigueur)

Article 42

1. Sous le régime actuel, l'article 342, § 1er, alinéa 1er, du CIR 92 dispose:

«À défaut d'éléments probants fournis soit par les intéressés, soit par l'administration, les bénéficiaires (des entreprises) ou profits (des autres occupations lucratives indépendantes) sont déterminés, pour chaque contribuable, eu égard aux bénéficiaires ou profits normaux d'au moins trois contribuables similaires et en tenant compte, suivant le cas, du capital investi,

In de punten 30 en 31 van zijn hiervoren uitvoeriger aangegeven arrest van 19 oktober 2000 heeft het Hof immers aangegeven dat:

«... de lidstaten krachtens artikel 36 van het Verdrag nationale maatregelen mogen toepassen die de handel tussen lidstaten beperken, ten einde de gezondheid en het leven van personen te beschermen. Op basis van artikel 36 van het Verdrag getroffen maatregelen zijn echter slechts gerechtvaardigd wanneer zij noodzakelijk zijn om het door dat artikel beoogde doel te bereiken en wanneer hetzelfde doel niet kan worden bereikt met maatregelen die het intracommunautaire handelsverkeer minder beperken. In casu moet worden vastgesteld, dat het doel van bescherming van volksgezondheid op passende wijze kan worden nagestreefd door een verhoogde belasting van tabaksfabrikaten, die het beginsel van vrije prijsvaststelling onaangestaan zou laten.»

Uit hetgeen voorafgaat volgt dat onderdeel 5° van de onderzochte bepaling, die niet kan samengaan met artikel 9, lid 1, van de voormelde richtlijn 95/59/EG, zoals die bepaling door het Hof van Justitie wordt uitgelegd, uit het voorontwerp moet worden weggelaten.

HOOFDSTUK 3

Verpakkingsheffing

Bij het hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 4

Jobstudenten

Bij het hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 5

Minimum van de belastbare winst of baten van ondernemingen of beoefenaars van een vrij beroep

Artikelen 42 (wijziging van artikel 342 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 92 (WIB 92)) en 43 (inwerkingtreding)

Artikel 42

1. Volgens de huidige regeling bepaalt artikel 342, § 1, eerste lid, van het WIB 92 het volgende:

«Bij gebreke van bewijskrachtige gegevens, geleverd door de belanghebbenden, hetzij door de administratie, worden de winst (van de ondernemingen) of baten (van de andere zelfstandige winstgevendende bezigheden) voor elke belastingplichtige bepaald naar de normale winst of baten van ten minste drie soortgelijke belastingplichtigen en met inacht-

du chiffre d'affaires, du nombre d'ouvriers, de la force motrice utilisée, de la valeur locative des terres exploitées, ainsi que de tous autres renseignements utiles.»

Cette disposition est applicable non seulement aux personnes physiques, mais également aux sociétés en vertu de l'article 183 du CIR 92.

Aux termes du paragraphe 2 du même article,

«Le Roi détermine, eu égard aux éléments indiqués au paragraphe 1er, alinéa 1er, le minimum des bénéfices imposables dans le chef des firmes étrangères opérant en Belgique.»

Ces minima sont actuellement fixés par l'article 182 de l'arrêté d'exécution du CIR 92. D'après ses termes mêmes, cet article ne concerne que les entreprises (personnes physiques ou sociétés), à l'exclusion des professions libérales et autres occupations lucratives visées aux articles 23, § 1er, 2°, et 27 du CIR 92.

Ce régime, dont l'origine remonte à un arrêté royal du 22 septembre 1937⁹, concerne les établissements stables des entreprises non résidentes (personnes physiques ou sociétés): celles-ci doivent en principe tenir une comptabilité distincte des opérations de leur établissement stable, mais peuvent s'abstenir de tenir une telle comptabilité et opter pour les bases minimales d'imposition prévues par cet arrêté royal¹⁰.

2. L'avant-projet tend à insérer dans l'article 342 du CIR 92 un nouveau paragraphe 3 ainsi rédigé:

«En cas d'absence de déclaration ou de remise tardive de celle-ci, les minima imposables établis par le Roi en exécution du § 2 du présent article sont également applicables à toute entreprise et titulaire de profession libérale.»

D'après l'exposé des motifs, cette modification a pour but

«(...) d'éviter l'écueil que représente trop souvent pour le fisc l'obligation d'établir une taxation d'office suffisamment motivée en l'absence de déclaration fiscale. La mesure vise donc à inciter toutes les entreprises et les titulaires de profession libérale à respecter leurs obligations fiscales en matière de dépôt de déclaration».

Cette extension aux entreprises et aux professions libérales dénature l'objet des minima imposables prévus pour les firmes étrangères par l'article 342, § 2 du CIR 92.

⁹ Arrêté royal du 22 septembre 1937 d'exécution des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus.

¹⁰ Voir Schreuder, Les impôts sur les revenus 1957, n° 269, e).

neming, volgens het geval, van het aangewende kapitaal, van de omzet, van het aantal werklieden, van de benuttigde drijfkracht, van de huurwaarde van in bedrijf genomen gronden, alsmede van alle andere nuttige inlichtingen».

Deze bepaling is krachtens artikel 183 van het WIB 92 niet alleen van toepassing op natuurlijke personen, maar ook op vennootschappen.

Luidens paragraaf 2 van hetzelfde artikel

«(Bepaalt) de Koning (...), met inachtneming van de in § 1, eerste lid, vermelde gegevens, het minimum van de winst dat belastbaar is ten name van de vreemde firma's die in België werkzaam zijn».

Deze minima zijn thans vastgesteld bij artikel 182 van het besluit tot uitvoering van het WIB 92. Volgens de bewoordingen zelf van dit artikel, betreft het alleen de ondernemingen (natuurlijke personen of vennootschappen), met uitzondering van de vrije beroepen en van andere winstgevende bezigheden, bedoeld in de artikelen 23, § 1, 2°, en 27 van het WIB 92.

Deze regeling, waarvan de oorsprong teruggaat tot een koninklijk besluit van 22 september 1937⁹, betreft de vaste inrichtingen van ondernemingen die buiten België gevestigd zijn (natuurlijke personen of vennootschappen): deze moeten in principe een afzonderlijke boekhouding voeren van de verrichtingen van hun vaste inrichting, maar kunnen er zich van onthouden een dergelijke boekhouding te voeren en opteren voor de minimumbelastinggrondslagen waarin dit koninklijk besluit voorziet¹⁰.

2. Het voorontwerp strekt ertoe in artikel 342 van het WIB 92 een nieuwe paragraaf 3 in te voegen, die als volgt geredigeerd is:

«Bij niet-aangifte of bij laattijdige overlegging van de aangifte, zijn de belastbare minima die door de Koning in uitvoering van § 2 van dit artikel zijn vastgesteld, eveneens van toepassing op elke onderneming en beoefenaar van een vrij beroep».

Volgens de memorie van toelichting heeft deze wijziging tot doel

«(...) om de struikelsteen te vermijden die er voor de fiscus te vaak in bestaat om een ambtshalve aanslag te moeten vestigen die, bij gebrek aan belastingaangifte, voldoende gemotiveerd is. De maatregel beoogt bijgevolg om alle ondernemingen en beoefenaars van vrije beroepen er toe aan te zetten hun fiscale verplichtingen inzake het indienen van de aangifte na te komen».

Deze uitbreiding tot de ondernemingen en de vrije beroepen doet de eigenheid van de belastbare minima waarin voor buitenlandse firma's voorzien is bij artikel 342, § 2, van het WIB 92, teniet.

⁹ Koninklijk besluit van 22 september 1937 tot uitvoering van de samengeschakelde wetten op de inkomstenbelastingen.

¹⁰ Zie Schreuder, Les impôts sur les revenus 1957, blz. 269, e).

Tout d'abord, ceux-ci ne constituent nullement une sanction de l'absence ou du retard de déclaration: l'entreprise étrangère qui ne tient pas de comptabilité distincte pour son établissement belge peut remplir une déclaration régulière indiquant les minima imposables applicables en vertu de l'article 182 de l'arrêté d'exécution du CIR 92.

Ensuite, ces minima imposables ne sont pas applicables, aux personnes physiques qui exercent une occupation lucrative autre qu'une entreprise (catégorie visée aux articles 23, § 1er, 2° et 27 du CIR 92, qui ne se limite pas aux professions libérales).

Enfin et surtout, le texte en projet prive le contribuable, en cas de taxation d'office à défaut de déclaration fiscale dans les délais prescrits, de deux garanties essentielles: il est en droit de faire annuler l'imposition si la base imposable a été déterminée de manière arbitraire; si tel n'est pas le cas, il peut encore obtenir la réduction de la base imposable fixée d'office en prouvant le chiffre exact de ses revenus imposables (CIR 92, article 352).

La modification proposée se heurte donc à des règles essentielles à la protection des contribuables contre l'arbitraire et apparaît comme disproportionnée par rapport au but poursuivi.

Certes, les contribuables qui sont en défaut de remplir leur déclaration dans les délais sans juste motif enfreignent la loi fiscale, mais les sanctions de pareille infraction résident déjà dans la taxation d'office sur la base de présomptions (y compris la détermination de la base imposable par comparaison avec des contribuables similaires), dans le renversement de la charge de la preuve (article 352, précité) et dans les amendes administratives.

Article 43

Sous réserve de l'observation formulée sous l'article 42, la disposition relative à son entrée en vigueur doit être modifiée. Pour que celle-ci ne soit pas contraire au principe de non rétroactivité et ne compromette pas la sécurité juridique, il convient que l'article 42 ne soit pas applicable à la détermination de revenus imposables pour lesquels le délai de déclaration est déjà expiré moins de dix jours avant la publication de la loi.

Or, pour les personnes physiques qui cessent de réunir avant le 31 décembre 2005, les conditions d'assujettissement à l'impôt (par exemple en cas de décès) et pour les sociétés qui clôturent leurs comptes avant cette date, l'exercice d'imposition 2005 peut se rapporter à une période imposable qui se clôturera après l'application de la loi.

In de eerste plaats vormen deze minima geenszins een sanctie voor het niet aangeven of het te laat overleggen: de buitenlandse onderneming die geen afzonderlijke boekhouding voert voor haar Belgische vestiging, kan een regelmatige aangifte invullen waarin de belastbare minima worden vermeld die van toepassing zijn krachtens artikel 182 van het besluit tot uitvoering van het WIB 92.

Voorts zijn deze belastbare minima niet van toepassing op natuurlijke personen die een andere winstgevende bezigheid dan een onderneming uitoefenen (categorie bedoeld in de artikelen 23, § 1, 2°, en 27 van het WIB 92, die niet beperkt is tot de vrije beroepen).

Ten slotte ontleemt de ontworpen bepaling de belastingplichtige vooral twee essentiële waarborgen, ingeval hij ambtshalve aangeslagen is omdat hij binnen de voorgeschreven termijn geen belastingaangifte heeft gedaan: hij heeft immers het recht de aanslag te doen nietig verklaren indien de belastbare grondslag willekeurig is vastgesteld; indien dit niet het geval is, kan hij een vermindering van de ambtshalve vastgestelde belastbare grondslag verkrijgen door het bewijs te leveren van het juiste bedrag van zijn belastbare inkomsten (WIB 92, artikel 352).

De voorgestelde wijziging is dus in strijd met essentiële regels betreffende de bescherming van de belastingplichtigen tegen willekeur en blijkt buiten verhouding te staan tot het nagestreefde doel.

Belastingplichtigen die zonder wettige reden hun aangifte niet binnen de termijn invullen, overtreden weliswaar de belastingwet, maar de sancties voor een dergelijke overtreding zijn reeds vervat in de ambtshalve aanslag op basis van vermoedens (met inbegrip van de vaststelling van de belastbare grondslag door vergelijking met soortgelijke belastingplichtigen), in de omkering van de bewijslast (voormeld artikel 352) en in de administratieve geldboeten.

Artikel 43

De bepaling betreffende de inwerkingtreding van dit artikel dient te worden gewijzigd onder voorbehoud van de opmerking bij artikel 42. Om te voorkomen dat deze inwerkingtreding zou indruisen tegen het beginsel van de niet-terugwerking en de rechtszekerheid in het gedrang zou brengen, mag artikel 42 niet van toepassing zijn op de vaststelling van belastbare inkomsten waarvoor de termijn van aangifte reeds verstreken is minder dan tien dagen vóór de bekendmaking van de wet.

Voor natuurlijke personen die vóór 31 december 2005 niet meer voldoen aan de voorwaarden inzake de belastingplichtigheid (bijvoorbeeld in geval van overlijden) en voor vennootschappen die vóór deze datum hun rekeningen afsluiten, mag het aanslagjaar 2005 evenwel betrekking hebben op een belastbaar tijdperk dat na de toepassing van de wet wordt afgesloten.

PROJET DE LOI-PROGRAMME

ALBERT II, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de Notre premier ministre, de Notre ministre de la Justice, de Notre ministre des Finances, de Notre ministre du Budget et des Entreprises publiques, de Notre ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, de Notre ministre de l'Emploi, de Notre ministre des Pensions,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre premier ministre, Notre ministre de la Justice, Notre ministre des Finances, Notre ministre du Budget et des Entreprises publiques, Notre ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, Notre ministre de l'Emploi et Notre ministre des Pensions, sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants, le projet de loi dont la teneur suit:

TITRE PREMIER

DISPOSITION GÉNÉRALE

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

TITRE II

EMPLOI

CHAPITRE PREMIER

Accidents de travail

Art. 2

Dans l'article 35 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, modifié par les arrêtés royaux n° 39 du 31 mars 1982 et n° 128 du 30 décembre 1982 et par la loi du 24 décembre 2002, sont apportées les modifications suivantes:

ONTWERP VAN PROGRAMMAWET

ALBERT II, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze eerste minister, Onze minister van Justitie, Onze minister van Financiën, Onze minister van Begroting en Overheidsbedrijven, Onze minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Onze minister van Werk, Onze minister van Pensioenen,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze eerste minister, Onze minister van Justitie, Onze minister van Financiën, Onze minister van Begroting en Overheidsbedrijven, Onze minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Onze minister van Werk en Onze minister van Pensioenen, zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

TITEL I

ALGEMENE BEPALING

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

TITEL II

WERK

HOOFDSTUK 1

Arbeidsongevallen

Art. 2

In artikel 35 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, gewijzigd bij de koninklijke besluiten-nr. 39 van 31 maart 1982 en nr. 128 van 30 december 1982 en bij de wet van 24 december 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

CHAPITRE 5

Minimum des bénéficiaires ou des profits imposables des entreprises ou des titulaires d'une profession libérale.

Art. 39

Dans l'article 342 du Code des impôts sur les revenus 1992, il est inséré un § 3, rédigé comme suit :

«§ 3. En cas d'absence de déclaration ou de remise tardive de celle-ci, les minima imposables établis par le Roi en exécution du §2 du présent article, sont également applicables à toute entreprise et titulaire de profession libérale.»

Art. 40

L'article 39 entre en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2005 en cas :

- d'absence de déclaration;
- de remise tardive de celle-ci après le dixième jour suivant la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

CHAPITRE 6

Titrisation des créances fiscales de l'État

Art. 41

§ 1er. L'État peut, dans un but de titrisation, céder les créances fiscales en matière d'impôts sur les revenus portées à un rôle rendu exécutoire ainsi que les intérêts échus et à échoir. Nonobstant cette cession, l'État reste compétent pour procéder à l'établissement et au recouvrement de l'impôt, conformément au titre VII du Code des impôts sur les revenus, à ses arrêtés d'exécution ainsi qu'à toutes autres dispositions conventionnelles, légales ou réglementaires permettant ou garantissant le recouvrement des impôts.

§ 2. L'État est réputé, dans l'exercice de tous les actes et toutes les opérations tendant à l'établissement et au recouvrement de l'impôt, être le créancier des créances cédées.

HOOFDSTUK 5

Minimum van de belastbare winst of baten van ondernemingen of beoefenaars van een vrij beroep

Art. 39

In artikel 342 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt een § 3 ingevoegd, luidende:

«§ 3. Bij niet-aangifte of bij laattijdige overlegging van de aangifte, zijn de belastbare minima die door de Koning in uitvoering van § 2 van dit artikel zijn vastgesteld, eveneens van toepassing op elke onderneming en beoefenaar van een vrij beroep.»

Art. 40

Artikel 39 treedt in werking met ingang van het aanslagjaar 2005 bij:

- niet-aangifte;
- laattijdige overlegging van de aangifte na de tiende dag volgend op de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

HOOFDSTUK 6

Effectivering van de fiscale vorderingen van de Staat

Art. 41

§ 1. De Staat kan, met het oog op effectivering, de fiscale vorderingen inzake inkomstenbelastingen, die zijn opgenomen in een kohier, dat uitvoerbaar is verklaard, alsmede de vervallen en nog te vervallen interesten, overdragen. Niettegenstaande deze overdracht, blijft de Staat bevoegd om over te gaan tot de vestiging en de invordering van de belasting, overeenkomstig titel VII van het Wetboek van Inkomstenbelastingen, zijn uitvoeringsbesluiten, alsmede alle andere verdragsbepalingen en wettelijke en reglementaire bepalingen die de invordering van de belastingen mogelijk maken of waarborgen.

§ 2. De Staat wordt geacht, bij het stellen van alle handelingen en alle verrichtingen strekkende tot de vestiging en de invordering van de belasting, de schuldeiser van de overgedragen schuldvorderingen te zijn.